

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Zespołu Szkół w Połczynie-Zdroju
na rok szkolny 2023/2024

*„ ... Wychowywać to nie znaczy kształcić tylko rozum,
lecz kształtować harmonijnie całego człowieka,
a także jego serce i charakter.... ”.*

Phil Bosmans

Program uchwalony w dniu 10 października 2023 roku przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

SPIS TREŚCI

- I. Podstawa prawna
- II. Wstęp
- III. Misja i wizja szkoły
- IV. Sylwetka absolwenta
- V. Diagnoza problemów środowiska szkolnego.
- VI. Obszary działań wychowawczo-profilaktycznych.
- VII. Struktura oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych
- VIII. Formy realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego.
- IX. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- X. Ewaluacja.
- XI. Załączniki

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art.48 ust. 1; art. 53 ust.3; art.70 ust.1; art.72 ust.1) (Dz. U. z 1997r. Nr 78 poz. 483)
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (art. 1, 5, 33, 34a, 40) (Dz. U. z 2015r. poz. 2156 z późn. zm.)
3. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481).
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (art. 6) (Dz. U. z 2016r. poz. 1379 z późn. zm.)
5. Konwencja o Prawach Dziecka.
6. Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw(Dz. U. 2023 poz. 535)
1. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700).
2. Rozporządzenie MEN z dnia 07 marca 2005 roku w sprawie ramowych statutów publicznych przedszkoli oraz szkół publicznych (Dz. U. z 2005r. Nr 52 poz. 466 z późn. zm.)
3. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (dz. U. z 2020 r. poz.1449),
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocypsychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591 ze zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309)
6. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.

7. Statut Liceum Ogólnokształcącego im. St. Staszica, Statut Technikum, Statut Branżowej Szkoły I Stopnia.

II. WSTĘP

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Połczynie-Zdroju dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje treści oraz działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, a także treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Jego podstawowym celem jest wspieranie uczniów we wszechstronnym rozwoju, kształtowanie ich pozytywnych postaw oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym.

Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego jest dbanie o bezpieczeństwo, klimat sprzyjający pracy i rozwojowi uczniów i nauczycieli. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Zadania wychowawcze i profilaktyczne realizowane są na godzinach do dyspozycji wychowawcy, zajęciach przedmiotowych, zajęciami pozalekcyjnymi, na innych formach zajęć (projekty, wyjazdy, wyjścia na wystawy, wykłady, zajęcia pozaszkolne itd.) we współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Działania wychowawczo-profilaktyczne realizowane są we współpracy z podmiotami :

- Rodzice uczniów,
- jednostka samorządu terytorialnego,
- poradnia psychologiczno - pedagogiczna,
- poradnie specjalistyczne,
- placówki doskonalenia nauczycieli,
- podmioty realizujące świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień,
- wojewódzka i powiatowa stacja sanitarno - epidemiologiczna,
- Policja,
- Sąd Rodzinny i Nieletnich,
- Kuratorzy zawodowi i społeczni,
- Centrum Kultury w Połczynie-Zdroju,
- absolwentami szkoły,
- kombatanci i Stowarzyszenie Sybiraków w Połczynie-Zdroju,
- Stowarzyszenie Terapii i Profilaktyki „Młodzi-Młodym” w Koszalinie,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa.

Wychowanie, to proces wspomaganie dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości w sferze: fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników, które blokują prawidłowy rozwój i zaburzają zdrowy styl życia.

Szkolny Program wychowawczo-profilaktyczny wspomaga kompleksowo wychowanie i nauczanie wszędzie tam, gdzie pojawia się zagrożenie dla rozwoju uczniów.

III. MISJA I WIZJA SZKOŁY

Misja

Nasza szkoła jest nastawiona na wsparcie ucznia w rozwoju jego sprawności umysłowej; w rozwijaniu u niego poczucia odpowiedzialności i wrażliwości, w uczeniu tolerancji i myślenia twórczego oraz umiejętności negocjacji.

- Praca wychowawcza szkoły umożliwia uczniom harmonijny rozwój osobowościowy.
- Szkoła posiada dobry plan wychowawczy, oparty na tradycjach szkoły i jej miejscu w środowisku lokalnym, posiada własną obrzędowość i ceremoniał, które się sprawdziły w jej działalności.
- Nasza szkoła jest przyjaznym miejscem codziennej pracy i życia, współtworzonym przez młodych ludzi.
- Metody pracy zawsze stawiają młodego człowieka w centrum działań, służą jego rozwojowi i zapewniają mu wykorzystanie indywidualnych możliwości.
- W naszych działaniach dydaktyczno-wychowawczych rodzice pełnią wspierającą i współtworzącą rolę.

Wizja szkoły:

- Szkoła wyposaża swoich uczniów w wiedzę, kształtuje umiejętności i postawy, jakich potrzebują, żyjąc w społeczeństwie podlegającym ciągłym zmianom. Stwarza warunki sprzyjające ich dojrzewaniu do odpowiedzialnego życia w świecie dorosłych i podejmowania dalszego kształcenia oraz pracy zawodowej.
- Nauczyciele wykorzystują rozbudowaną bazę oraz własne kwalifikacje i kompetencje dla prowadzenia działań innowacyjnych sprzyjających rozwojowi uczniów i realizacji ich planów.
- Szkoła aktywnie współpracuje z rodzicami w rozpoznawaniu problemów i tworzy atmosferę bezpieczeństwa, zaufania sprzyjającą ich rozwiązywaniu.
- Kadra szkoły to zespół osób nastawionych na doskonalenie własnych kwalifikacji i kompetencji, które są skutecznym narzędziem realizacji celów i założeń szkoły, rodziców, a zwłaszcza uczniów.
- Nauczyciele podejmują swoje działania w oparciu o wartości takie jak mądrość, uczciwość i szeroko rozumiane dobro jednostki i ogółu.
- Szkoła stwarza każdemu uczniowi warunki do wszechstronnego rozwoju na miarę jego indywidualnych możliwości.
- Nauczyciele z zaangażowaniem przekazują niezbędną wiedzę i kształtują interdyscyplinarne umiejętności.

- Szkoła kreuje postawy twórcze, aktywne, w oparciu o wartości humanistyczne oraz zapewnia swoim wychowankom poczucie bezpieczeństwa. Uczniowie są dobrze przygotowani do życia w społeczeństwie XXI wieku.
- Szkoła prezentuje się w środowisku, wspierając rozwiązywanie problemów lokalnych, angażując się w wiele wspólnych działań.
- Powyższe cele realizowane są w przyjaznym otoczeniu lokalnej społeczności, wykwalifikowana kadra stosuje nowoczesne i efektywne metody nauczania, szkoła jest dobrze wyposażona (pracownie komputerowe z dostępem do Internetu, centrum medialne, biblioteka z czytelnią, pracownia filmoteki szkolnej, pracownia podstaw gastronomii, pracownia technologii gastronomicznej, pracownia hotelarska z jednostką mieszkalną, pracownia podstaw architektury krajobrazu). Sale lekcyjne przeznaczone do kształcenia w zawodach są bardzo dobrze wyposażone w urządzenia elektroniczne, sprzęt i pomoce dydaktyczne, dzięki temu szkoła mogła się stać Ośrodkiem Egzaminacyjnym.
- Nauczyciele prowadzą wiele zajęć pozalekcyjnych zgodnie z zainteresowaniami uczniów oraz przy wykorzystaniu nowoczesnych technik TI.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- ma świadomość życiowej użyteczności edukacji,
- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- dba o własny rozwój duchowy, jest wrażliwy na piękno,
- szanuje dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- jest zaradny,
- przedsiębiorczy,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- dba o zdrowie i kondycję fizyczną oraz jest świadom ich zależności od stanu środowiska naturalnego,
- szanuje środowisko przyrodnicze,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,

- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- potrafi planować swoją przyszłość.
- zna i stosuje zasady prawidłowego komunikowania się z ludźmi, akceptuje i wykorzystuje w swoim życiu pozytywne wzorce zachowania.
- zna dobrze przynajmniej jeden język obcy.

V. DIAGNOZA PROBLEMÓW ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

1. Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych zdrowia psychicznego młodzieży Zespołu Szkół przy użyciu następujących narzędzi:
 - ankiet, rozmów indywidualnych, obserwacji oraz analizy osiągnięć szkolnych.
 - wyników ewaluacji wewnętrznej,
 - rozmów z wychowawcami i nauczycielami,
 - treści i przebiegu konsultacji z rodzicami i instytucjami wspierającymi proces wychowania,
2. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego w roku 2022/2023 oraz analiza sytuacji wychowawczej szkoły.

Przeprowadzona analiza wskazuje na istnienie następujących problemów w środowisku szkolnym:

- 1) Zaburzenia i problemy emocjonalne wśród uczniów (depresja, stany lękowe, zaburzenia odżywiania, myśli samobójcze, fobia społeczna),
- 2) Problemy związane z nawiązywanie i utrzymywaniem relacji rówieśniczych w tym temat akceptacji w grupie, zaniżonego poczucia własnej wartości, problemy z identyfikacją płciową.
- 3) Podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych (tj. palenie papierosów, picie alkoholu, używanie substancji psychoaktywnych, autoagresja);
- 4) Nadmierne używanie telefonów oraz zbyt duży czas spędzony w sieci.
- 5) Obniżona frekwencja uczniów, szczególnie w technikum - wagary, spóźnianie się na lekcje,
- 6) Trudności w nauce, niepowodzenia edukacyjne,
- 7) Problemy związane z przemocą w rodzinie - wszczęcie procedury Niebieskiej Karty przez szkołę oraz informacje z MGOPS o procedurach NK toczących się z inicjatywy Policji.
- 8) Zwiększona liczba uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkole.

3. W wyniku czynności diagnostycznych rozpoznano następujące czynniki chroniące i czynniki ryzyka:

Czynniki chroniące:

- wysoki stopień poczucia bezpieczeństwa deklarowany przez nauczycieli, rodziców i uczniów;
- przyjazna atmosfera w szkole,
- wsparcie ze strony specjalistów szkolnych: pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego oraz pielęgniarki profilaktyki,
- zaangażowanie w konstruktywną działalność (wolontariat), wycieczki szkolne,
- w przeważającej większości uczniowie otrzymują wsparcie i pomoc od nauczycieli, są brani pod uwagę i zauważane są ich mocne strony,
- w przeważającej większości uczniowie mają dobry kontakt ze swoimi wychowawcami, dobrze czują się w szkole i w klasie;
- duża grupa uczniów ma pozytywne nastawienie wobec szkoły i nauki;
- większość uczniów odczuwa wsparcie i pomoc ze strony swoich rodziców/opiekunów;
- dla zdecydowanej większości uczniów rodzina zajmuje czołowe miejsce w ich hierarchii wartości;
- szkoła zdecydowanie nie akceptuje przemocy, stara się ją wyeliminować reagując na jej przejawy, przestrzegając procedur;
- dobry kontakt większości uczniów z rodzicami,
- pozytywna ocena współpracy rodziców z wychowawcami i nauczycielami,
- szkoła jest miejscem osiągania sukcesów przez uczniów (wysoka zdawalność egzaminów zewnętrznych),
- szkoła ma dobre warunki lokalowe i dobrą bazę dydaktyczną (nowoczesne pracownie techniczne)
- pozytywna opinia rodziców w zakresie podejmowanych przez szkołę działań wychowawczo-profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki używania substancji psychoaktywnych,
- duża świadomość uczniów dotycząca właściwych i niewłaściwych zachowań oraz negatywny stosunek do korzystania z substancji psychoaktywnych,

Czynniki ryzyka:

- problem nadmiernego korzystania z mediów cyfrowych wśród młodzieży,
- pogarszający się stan psychiczny uczniów, zachowania autodestrukcyjne
- nieumiejętność radzenia sobie ze stresem,
- stany depresyjne,
- wykluczenie z grupy rówieśniczej,
- stany lękowe,
- zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia) ,
- myśli samobójcze,
- autoagresja, np. samookaleczanie się
- problemy z identyfikacją płciową,
- przemoc fizyczna/psychiczna w środowisku domowym,
- łamanie przez uczniów społecznych normy i zasady współżycia (niedostrzeganie potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),

- istnieje duża grupa uczniów, którzy mają problemy z regularnym uczęszczaniem do szkoły,
 - część rodziców nie przejawia zainteresowania sprawami dotyczącymi ich dzieci,
 - w zbyt małym stopniu angażuje się w pomoc dzieciom w pokonywaniu pojawiających się trudności,
 - spora grupa uczniów wychowuje się w rodzinach niepełnych lub trudnej sytuacji materialnej,
 - kontakt ze środkami psychoaktywnymi (papierosami, alkoholem, narkotykami) kolegów i koleżanek z najbliższego otoczenia,
 - narażenie na zagrażające i niewłaściwe treści w cyberprzestrzeni,
 - występujące zachowania agresywne wśród uczniów (głównie agresja słowna) również w przestrzeni wirtualnej,
 - możliwość rozwoju uzależnień behawioralnych (np. uzależnienie od komputera/ telefonu komórkowego),
 - problemy związane z deficytami w obszarze kształtowania tożsamości i adekwatnej samooceny.
4. Rekomendacje działań wychowawczo-profilaktycznych w oparciu o wyniki diagnozy:
- 1) Wzmożenie działań edukacyjnych i profilaktycznych we współpracy z Poradnią Psychologiczno-pedagogiczną i psychologiem szkolnym ukierunkowanych na wspieranie zdrowia psychicznego uczniów. Wyjaśnianie objawów depresji, stanów lękowych, zapobieganie i wskazywanie miejsc pomocowych.
 - 2) Podejmowanie działań prowadzących do integracji uczniów w klasie, np.:
 - zajęcia integracyjno-adaptacyjne,
 - ogniska integracyjne,
 - wycieczki,
 - angażowanie uczniów do organizowania imprez i uroczystości szkolnych
 - 3) Wzmożenie działań profilaktycznych i prewencyjnych ukierunkowanych na podniesienie świadomości szkodliwości używania substancji psychoaktywnych przez młodzież m.in.:
 - na dyżurach nauczycielskich podczas przerw,
 - zajęcia profilaktyczne z terapeutą uzależnień.
 - 4) Podjęcie działań edukacyjnych w zakresie zdrowego odżywiania się – zajęcia warsztatowe ze specjalistą ds. żywienia.
 - 5) Poszerzenie wiedzy grona pedagogicznego w temacie Procedury Niebieskiej Karty (Rada szkoleniowa).
 - 6) Prowadzenie działań zmierzających do wyeliminowania powtarzających się nieobecności uczniów, np.:
 - wzmożona kontrola frekwencji uczniów na zajęciach,
 - bieżące informowanie rodziców o absencji uczniów,
 - indywidualne rozmowy uczniów z pedagogiem, psychologiem i dyrekcją.

VI. OBSZARY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Obszar I. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły.

Obszar II. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym młodzieży

Obszar III. Wychowanie do wartości, budowanie świadomości, przynależności narodowej.

Obszar IV. Motywowanie do samorozwoju.

Obszar V. Upowszechnianie czytelnictwa wśród młodzieży.

Obszar VI. Zdrowy tryb życia.

Obszar VII. Zachowania ryzykowne, alkohol, palenie papierosów, środki psychoaktywne.

Obszar VIII. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Obszar IX. Współpraca z rodzicami.

VII. RODZAJE DZIAŁALNOŚCI.

1. **Działalność wychowawcza** w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,

psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,

aksjologicznej (duchowej) - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,

- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

2. **Działalność edukacyjna** w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych

substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

3. **Działalność informacyjna** w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
 - udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
 - przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią,
 - informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z PIS w sytuacjach zagrożenia pandemią(COVID 19)
4. **Działalność profilaktyczna** w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych

substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

VIII. STRUKTURA ODZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, **pedagogiem specjalnym**, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, **pedagoga specjalnego, psychologa i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do** bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, **pedagogiem specjalnym**, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- uczestniczy w realizacji Programu wychowawczo - profilaktycznego,

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia

4. Wychowawcy klasy:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie (atmosfera, zaufanie, otwartość oraz współpraca między uczniami itp.)
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,

- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie wychowawczo-profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Psycholog i pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

6. Pedagog specjalny:

- Współpracuje z nauczycielami, wychowawcami lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły

- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów;
- określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia.
- Współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej i prowadzenia zajęć specjalistycznych i rewalidacji.
- Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom, prowadzenie porad i konsultacji, udostępnianie materiałów merytorycznych.
- Współpracuje z innymi podmiotami (m.in. poradnią psychologiczno-pedagogiczną, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży);
- Przedstawia radzie pedagogicznej propozycji w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli

7. Rodzice:

- współtworzą Program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program wychowawczo-profilaktyczny.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,

- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu

VIII. FORMY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

- lekcje wychowawcze i przedmiotowe,
- akademie, apele,
- realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych:
 - „ARS, czyli jak dbać o miłość”- program przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych - realizacja w klasach I,
 - Program edukacyjno-profilaktyczny „Znamię-znam je” – program upowszechniający wiedzę na temat nowotworu skóry czerniaka,
 - realizacja wytycznych Narodowego Funduszu Zdrowia dotyczących profilaktyki otyłości wśród dzieci i młodzieży,
- zajęcia z młodzieżą organizowane w szkole i poza: spotkania z policją, psychologiem, pedagogiem, specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznej, prawnikami, przedstawicielami służby zdrowia, fundacjami, stowarzyszeniami,
- wspieranie wychowawczej roli rodziny poprzez edukację pedagogiczną rodziców w ramach zebrań ogólnych i klasowych (wywiadówki profilaktyczne), wspierające rozmowy indywidualne,
- współpraca z rodzicami i zachęcanie ich do aktywnego udziału w życiu szkoły,
- praktyka zawodowa
- opieka nad uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- konsultacje, fakultety dla maturzystów,
- realizacja doradztwa zawodowego,
- wspieranie duchowego rozwoju uczniów poprzez wspólny udział w rekolekcjach, mszach świętych oraz pielgrzymkach maturzystów do miejsc kultu religijnego,
- zachęcanie i przygotowanie uczniów do udziału w olimpiadach, konkursach, projektach, zawodach i turniejach sportowych oraz prezentacja ich osiągnięć na forum szkoły,
- uczestnictwo w życiu kulturalnym dzięki wspólnym wyjazdom do teatru, kina, muzeum oraz organizowanie imprez kulturalnych w szkole,
- upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród młodzieży,
- rozwijanie postaw empatycznych poprzez udział w wolontariacie, akcjach charytatywnych i zachęcanie do pomocy koleżeńskiej, działalność szkolnego koła Caritas,
- tworzenie warunków do rozwijania samorządności uczniowskiej i aktywnego uczestniczenia w życiu szkoły poprzez aktywność w Samorządzie Uczniowskim,
- rozwijanie postaw patriotycznych poprzez eksponowanie na różnych lekcjach dorobku i historii narodu polskiego oraz udział uczniów w obchodach świąt państwowych i rocznic,
- promowanie zdrowego stylu życia i wyrabianie poczucia odpowiedzialności za środowisko i otaczającą przyrodę,

- organizowanie zajęć integracyjnych, wycieczek w tym edukacyjnych, połowinek, studniówek, spotkań wigilijnych i innych imprez integrujących społeczność szkolną,
- pielęgnowanie tradycji szkoły, dbanie o jej wizerunek i promocję w środowisku lokalnym,
- współpraca z władzami samorządowymi i oświatowymi oraz innymi podmiotami wspierającymi szkołę w procesie wychowania młodzieży.

IX. PODSTAWOWE KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024.

1. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
2. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
3. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
4. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
5. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
6. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.

X. EWALUACJA

Potrzeby i zasoby szkoły w zakresie wychowania i profilaktyki będą poddawane ewaluacji. Ewaluacja będzie polegała na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności Programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwacje zachowania uczniów dokonywane przez wychowawców klas, nauczycieli i pracowników szkoły
- wypowiedzi uczniów,
- badanie opinii na spotkaniach z rodzicami,
- analizę dokumentacji,
- wnioski z nadzoru pedagogicznego
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,

- analizę wyników pracy zespołów: przedmiotowych, wychowawczych, wnioski do dalszej pracy pedagoga szkolnego

Program wychowawczo -profilaktyczny może być modyfikowany w każdym czasie w zależności od potrzeb.

XI. ZAŁĄCZNIKI

- Plan działań wychowawczo-profilaktycznych na rok szkolny 2023/2024
- Procedury postępowania nauczycieli i pracowników w sytuacjach trudnych i kryzysowych w różnych sytuacjach zagrożeń – załącznik nr 2

Opracował zespół w składzie:

1. Anna Staliś
2. Marzena Kalinowska
3. Weronika Sienkiewicz